

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

Pályázati eljárás száma: VKK/7/2006

Program neve: Fogyasztó védj magad

A támogatási szerződés száma: AL/2007/1

Kedvezményezett neve: Diák-és Ifjúsági Újságírók Országos Egyesülete

Szakmai felelős neve: Sekoulpoulu Márta

A Program befejezésének határideje: 2007.november 30.

A beszámoló csak részeredményre vonatkozik:¹

Ismertesse a Program megvalósításának menetét, írja le a végrehajtás egyes lépéseit és csatolja a végrehajtás során keletkezett fontosabb dokumentumokat! Sorolja fel a Program megvalósításában közreműködőket (a Kedvezményezett részéről vagy megbízása alapján)!

A diákok, a fiatalok a társadalom leginkább fogékony csoportja. Így különös jelentősége és hatása volt azoknak az információknak, amelyet a diákoknak tudtunk továbbítani, hiszen nem csak a tájékozottságukat növeltük, hanem a jövő döntéshozóit és a jelen fogyasztóit is neveltük információs sorozatunkkal.

A projektben használt kommunikációs eszközeink voltak:

- írott média: DUE Tallózó (április, május, június, szeptember, október, november, december)
- hangzó média: DUE Rádió (április, május, június, szeptember, október, november, december)
- szakmai pályázat kiírása (április)
- szeminárium (április)

A DUE Tallózó ifjúsági lapban egy 7 részes rovatot indítottunk 2007. áprilistól „Fogyasztó, védj magad!” címen. A rovat indításának célja az volt, hogy foglalkozzunk a fogyasztói érdekvédelem hazai rendszerével, a különböző érdekvédelmi szervezetekkel, a fogyasztóvédelmi törvény lehetőségeivel és az öntudatos fogyasztói magatartás megváltozásával is.

Áprilisi lapszámunkban, dupla oldalon indítottuk el rovatunkat, ahol a kereskedelem egyik területét a mobilszolgáltatókat vizsgáltuk meg. Tanácsot adtunk a fiataloknak, hogy mobiltelefon vásárlásánál mire figyeljenek, hogy ne csapják be őket. Megvizsgáltuk, hogy hogyan lép a képbe a GVH és hogyan védi a fogyasztók érdekeit ezen a területen. Ebben a lapszámban hirdettük meg az „Én is fogyasztó vagyok” című szakmai pályázatunkat, melynek célja a magyarországi versenykultúra, illetve fogyasztói kultúra fejlesztése volt.

Májusi rovatunkban a kereskedelem egy másik nagy területével, a légitársaságok fapados járataival foglalkoztunk. Amióta a legtöbb légitársaság az árban versenyez egymással, nagyon oda kell figyelni a foglalásokra. Ezekre a fontos dolgokra hívtuk fel a figyelmét az olvasóknak és pontokba szedve adtunk segítséget, hogy mire figyeljenek egy repülőjegy foglalásnál.

Júniusi lapszámunkban folytattuk az utazással kapcsolatos tudnivalókat fogyasztói szemmel. Ebben a rovatban az utazási irodák csábító szállásajánlatait tettük nagyító alá. Itt is pontokban összeszedtük a gyakorlati tanácsokat, hogy szállásfoglalásnál mire kell figyelni, illetve, a helyszínen milyen kártérítési jogaink vannak.

¹ Amennyiben a szakmai beszámoló a Program valamely fázisában született részeredmény(ek) bemutatására szolgál, a beszámolót csak az adott részeredményre vonatkozóan kell értelemszerűen kitölteni.

Szeptemberben a DUE Tallózó egy új arculattal, színesebb tartalommal, fiatalosabb külsővel jelent meg a diákok nagy örömeire. "Fogyasztó védj magad" rovatunk is olvashatóbb, informatívabb lett az sok illusztrációval. Ebben a lapszámban a bankkártyákkal és a bankok megválasztásának feltételeivel foglalkoztunk. Felhívtuk a fiatalok figyelmét a hitelkártyák veszélyeire, hiszen a bankok ebben látnak óriási piacot. Tanácsot adtunk, hogy mire kell figyelni, ha bankot akarunk változtatni.

Októberben a hipermarketek kecsegtető ajánlatait vizsgáltuk meg és tanácsot adtunk, hogy mit tegyenek a fiatalok, ha nem a behirdetett árakkal vagy termékekkel találkoznak a polcokon. Bauer Magdolna a GVH tanácsosa adott tanácsot, hogy mire figyeljünk, ha valami nagyon olcsón van meghirdetve, illetve ha nem létezik ilyen termék, akkor hova forduljunk panasszal.

Novemberi rovatunkban a telefonos játékok félrevezetéseit mutattuk be. Cikkünkben a valóságra hívtuk fel a figyelmet és arra, hogy ha mégis lenne valakinek kedve játszani, akkor milyen anyagi következményekre számoljon. A legnagyobb probléma ezekkel a játékokkal a tájékoztatás hiánya. Basa Andrea a GVH gyakornoka számolt be az év elején indított vizsgálatokról, mely több kereskedelmi televíziót is érintett.

Decemberi utolsó számunkban a jótállási papírok fontosságával foglalkoztunk, illetve a szakmai pályázat nyerteseit tettük közzé. Az ünnepélyes eredményhirdetésre és díjátadásra december 7-én a Buena Vista Étteremben kerül sor a DUE karácsonyi ünnepségén.

A **DUE Rádióban** szintén áprilistól indítottuk el a "Fogyasztó, védj magad!" című információs magazinműsort. A műsor anyaga párhuzamosan haladt a DUE Tallózó rovatával. A magazinműsor célja az volt, hogy befolyásoljuk a fogyasztói gondolkodást, a kereskedelmi morált. Tájékoztatni szerettük volna a mai fiatalokat a fogyasztóvédelmet érintő jogi lehetőségekről, hogy ne legyenek kiszolgáltatva a kereskedelem útvesztőinek.

Áprilisi magazinműsorunkat dupla műsoridőben sugároztuk a DUE Rádióban, melyben szintén a mobilszolgáltatókkal foglalkoztunk. A folyamatos fejlődéssel együtt járnak a problémák is, a díjszabáson túl a különböző szerkezetek kitalálásával csalogatják a vásárlókat. Ezekről beszéltünk a műsorban és meghallgattuk egy szakember tanácsait is. Balogh Virág a GVK vizsgálója tájékoztatta a fiatalokat, hogy mire figyeljenek a mobiltelefonok vásárlásánál.

Májusi magazinműsorunkban szintén a Tallózó rovatával párhuzamosan a légitársaságokkal és repülőjegy vásárlással foglalkoztunk. Nagy figyelmet fordít a GVH a repülőjegy-hirdetésekre, tudtuk meg Bauer Magdolnától a GVH tanácsosától sok más értékes információval együtt.

Júniusi műsorunkban pedig folytatva az utazással kapcsolatos információkat, a szálláshelyek és utazási irodák ajánlatait vizsgáltuk meg fogyasztóvédelmi szemmel. Ebben a hónapban Bucsi Ildikó a GVH referense segítette tisztán látni a rengeteg utazási ajánlat között.

Szeptemberi magazinműsorunkban is a bankok és bankkártyák választásának feltételeit elemeztük és Felföldi Izabella a GVH szakembere adott tanácsot az okos választáshoz. A szakember beszélt a hitelkártyák csábító ajánlatáról is, illetve felhívta a figyelmet a tájékoztató anyagok gondos elolvasására.

Októberben alaposan körbejártuk a nagybevásárlási szokásainkat, amit a nagy hipermarketek hangzatos akcióikkal népszerűsítenek a vásárlók körében. Sok buktatója van ezeknek a behirdetett „nagyon olcsó” termékeknek, akcióknak, hiszen sokszor a helyszínen derül ki, hogy nem is annyira kerül, vagy nincs is ilyen árú, vagy valami nem stimmel a termékkel. Bauer Magdolna a GVH vizsgáló tanácsosa ösztönzött bennünket az okos shoppingolásra és tanácsot adott, hogy mire figyeljünk ezeknél a nagyon kedvező akcióknál.

Novemberi magazinműsorunkban a mostanában nagyon aktuális telefonos játékokkal foglalkoztunk és azzal, hogy hogyan lehet védekezni ellenük. Az biztos, hogy a tévék ilyen típusú játékaik nem az okos emberekből élnek, hiszen számos panasz érkezett a Gazdasági Versenyhivatalhoz olyanoktól, akik felhívták a műsort. A helyes harcmódról Basa Andrea tájékoztatott bennünket.

Decemberben a nagy karácsonyi vásárlás idején fontos a jótállással foglalkozni. Ezt tettük utolsó magazinműsorunkban, ahol Sülecz Aranka a GVH vizsgáló szakembere adott tanácsot a hallgatóknak. Megtudtuk az interjúból, hogy minden tízezer forintnál drágább műszaki cikkekre vonatkozik garancia, amivel sajnos az áruházak eléggé szeretnek trükközni. A műsor további részében példákat mutattunk be, hogy mire figyeljenek a fiatalok a vásárláskor és igen is várják meg türelemmel a jótállási iratokat.

Havi műsoraink időtartama 6-7 perc volt(kivéve az áprilist), alkalmazkodva az óráközi szünetek hosszához. Hetente két alkalommal hallgatták meg a diákok a tematikus programot. Biztosak vagyunk benne, hogy a két médiummal együttesen még szélesebb körben tudtuk aktivizálni a fiatalokat, ezzel is ráirányítva figyelmüket a fogyasztók védelmére.

Szakmai pályázat: „Én is fogyasztó vagyok”

Több éves pozitív tapasztalatunk van a diákokat érintő pályázatok lebonyolításában. Mindig nagy érdeklődés övezte ezeket a felhívásokat, hiszen lehetőséget kaptak a fiatalok arra, hogy megmutassák tehetségüket, tudásukat és ezáltal esetleg elinduljanak a média világa felé.

Áprilisi lapszámunkban hirdettük meg az „Én is fogyasztó vagyok” című szakmai pályázatot. Ebben a fogyasztóvédelmi projektben is aktivizálni szeretnénk volna a diákokat ennek keretében. Ennek lényege az volt, hogy ötleteket adjanak maguk a diákok, ahhoz, hogy ők milyen intézkedéseket tennének a fogyasztók védelmében, hogyan védenék meg az érdekeiket. Olyan anyagokat vártunk a pályázóktól, amelyek részletesen tartalmazták az általuk kitalált konstrukciók hosszú távú lehetőségeit. A beadási határidő után közel 58 pályázat érkezett, ebből a kéttagú szakmai bizottság véleménye alapján 40 pályázat volt értékelhető. Nagyon sok ötletes, kreatív munka érkezett, a szakmai zsűrinek nem volt könnyű döntenie. Értékelési szempontok voltak: kreativitás, írások ötletessége, téma megközelítése egyéni stílusban, fogalmazás készség.

A három első helyezett: Kovács Erzsébet-Magos Róbert

Bándi Tamás

Patonai Kata

Az ünnepélyes díjátadásra december 7-én kerül sor a DUE karácsonyi ünnepségén, ahol 1-1 iPodot kapnak ajándékba a nyertesek. A pályázat eredményéről a decemberi DUE Tallózóban is beszámolunk a rovaton belül, a nyertes pályamunkákat pedig a DUE honlapján, a www.due.hu weboldalon olvashatják a fiatalok.

Szakmai előadás a fogyasztóvédelemről – interaktív megjelenés a Sajtófesztiválon

2007. április 27-én tartottuk meg az Országos Ifjúsági Sajtófesztivál rendezvényünket, melynek keretében bonyolítottuk le a fogyasztóvédelmi szakmai előadást.

A szakmai programba a pedagógusokat is bevontuk, mert az oktatásban részt venni nem tudó diákoknak továbbadták az itt hallott információkat, illetve a meghallgatott előadásokat beépítették az iskola tananyagába is. A fogyasztók védelmével, ezen belül is a fiatalok vásárláskor előforduló problémáival egy szervezet sem foglalkozik és semmilyen tájékoztatást nem is biztosít, ami felvilágosítaná őket fogyasztói jogaikról és lehetőségeikről. Ezért volt szükség erre az előadásra és ezért volt fontos a pedagógusok részvétele is.

A szakmai program és a DUE Tallózóban futó rovat párhuzamosan haladtak egymás mellett. Ezzel kiegészítve egymást a média és az interaktív megjelenés, ami a projekt hatékonyságát fokozta.

Budapesten a Fővárosi Művelődési Házban tartottuk Sajtófesztivál programunkat. A rendezvényen az országból 1600 fiatal vett részt. A résztvevők jelentős része középiskolás volt, de szép számmal voltak felsőoktatási intézményekből is. Vendégeink voltak a különböző kereskedelmi csatornák médiasztárjai, szakemberei, híres pop sztárok, énekesek, művészek. Voltak játékok, szakmai versenyek, tombola és rengeteg ajándék.

A Sajtófesztivál programját a DUE csatornáin és más országos médiumokon keresztül jó előre propagáltuk. A fesztiválról külön kiadvány készült 2 ezer példányban, melyet minden látogatónak emlékül ajándékoztunk.

A Fesztiválon lehetőség volt a fiatalokkal a közvetlen kontaktus kialakítására és a fogyasztóvédelmi téma elmélyítésére. Az itt lévő diákújságírók a rendezvény után tovább vitték a témát saját lapjaikba és iskolarádiójukba.

A szakmai program előadójának Mihálovits András a GVH munkatársát kértük fel, aki széleskörű tájékoztatást adott a média és a fogyasztóvédelem érdekeinek szerepéről, a kormány fogyasztóvédelmi politikájáról. Részletesebben beszélt a kereskedelem különböző területeiről (élelmiszer, ruházat, stb.), ahol a diákok a gyakorlatban tapasztalják a fogyasztóvédelem fontos szerepét. Gyakorlati példákkal segítette a fiatalok tájékozódását.

A szakmai előadás alternatív programként szerepelt a Sajtófesztiválon, ennek ellenére több mint 250 fiatal hallgatta érdeklődve a fogyasztóvédelmi szemináriumot.

A személyes kontaktus még hatékonyabbá tette fogyasztóvédelmi projektünket és tudatosította a korosztályban, hogy céltudatos vásárlók legyenek.

A projekt eddigi megvalósulásában az alábbi szerkesztők és szakemberek vettek részt:

- Zala Orsolya újságíró
- Pál Zsombor újságíró
- Beke Dániel újságíró

1. Részletesen ismertesse és értékelje a Program eredményeit!

- szakmailag / tudományos szempontból
- a pályázati célkitűzésekkel összefüggésben
- újszerűség bemutatása
- a továbbfejlesztés lehetőségei (pl. Program kiterjesztése, további kutatás, módosítás szükségessége)
- az eredmények hasznosításának lehetőségei

Az európai és a hazai fogyasztóvédelem figyelmének középpontjában áll a fiatal korosztály. Az új ismeretek iránt projektünk célcsoportja, a 12-20 évesek a legfogékonyabbak. Ugyanakkor nekik talán a legkevesebb az ismeretanyaguk a fogyasztói jogokról. Ezért is indítottuk el ismeretterjesztő projektünket.

Átfogó eredményeképpen a fiatalok széles rétegei ismerkedtek meg a fogyasztói jogok érvényesítésének fontosságával, az állampolgárok, a fogyasztók érdekérvényesítési lehetőségeivel. A fiatalok saját nyelvén, könnyen érthető, „fogyasztható” formában kapta meg a célcsoport a tudásanyagot, gyakorlati példákkal, életszerű helyzetek bemutatásával. Így könnyebben és praktikusabban tudták az érintettek hasznosítani fogyasztói ismereteiket, jogaikat. Ezzel a felnövekvő nemzedék jóval nagyobb fogyasztói tudatosságra tett szert. A project részben orvosolta azt a hiányosságot, hogy a középiskolai oktatásban viszonylag kevés figyelem jut a fogyasztóvédelemre. A hatékony ismeretterjesztő projektünk eredményeképpen felkészültebbek lettek, és jogaikkal sokkal inkább tisztában lévő fogyasztókká váltak az ifjú korosztály tagjai, akiknek így jelentősen csökkent a kiszolgáltatottságuk a fogyasztói társadalomban. Projektünk futamidejéből még csak három hónap telt el, de már most folyamatosan foglalkoznak a diákok saját iskolai médiumaikkban a tudatosabb fogyasztói magatartással, ami a projekt végére javítani fogja a kereskedelmi morált.

Projektünk további eredménye volt, hogy a fiatalok körében véleményformálónak számító diákrádiósok és diákújságírók tájékozottabbak és felkészültebbek lettek a fogyasztóvédelmi kérdésekben. Így írásaikban, műsoraikban szakszerűbben tájékoztattak a témáról orgánumaikon keresztül. A project szakmai előadásán részt vettek a DUE munkatársai is, a DUE Tallózó és a DUE Rádió szerkesztői, valamint az aktív tanárok. Célunk az volt, hogy a szakember segítők részvételével megtartott előadáson egyrészt fölkeltsük érdeklődésüket, növeljük affinitásukat a téma iránt, másrészt olyan ismeretekkel vértessük föl őket, melyekkel hatékonyabban tudják segíteni a fogyasztóvédelemmel tág értelemben foglalkozó ifjúsági média-megjelenések létrejöttét. Ezzel elértük, hogy a DUE Tallózó és a DUE Rádió tematikájában, továbbá számos diáklapban hosszabb távon is foglalkoznak, különböző aspektusból a fogyasztóvédelmi témával.

Közvetlen eredmények voltak:

DUE Tallózó:

7 lapszám, benne lapszámonként a „Fogyasztó, védj magad!” rovat
Ez több, mint 500 iskolába jutott el, és közel 450 ezer olvasót ért el egy-egy alkalommal

DUE Rádió:

7 db kb. 6-7 perces rádióműsor a fogyasztóvédelemről
Ez 370 iskolába jutott el, ahol több, mint 200 ezer középiskolás hallgató hallgatta az adásokat heti rendszerességgel (ismétlésekkel együtt)

Szakmai pályázat

Több száz diáksajtós figyelmének középpontjába kerül a fogyasztóvédelmi téma
58 pályamunka érkezett, ebből 40 bírálható, a legjobb 3 pályamunkát több ezer fiatal olvashatja a www.due.hu weboldalon

Szakmai előadás

Közel 250 aktív résztvevő volt az előadáson
Megszaporodó diákcikkek lettek a diáklapokban, műsorelemek a diákrádiókban

Összességében a célcsoportból a 12-20 éves korosztályból közel 500 ezer fiatal került valamilyen módon kontaktusba, számára célzott módon feldolgozott formában a fogyasztóvédelem, a tudatos fogyasztói magatartás tematikájával

Projectünk teljes sikeres megvalósítása után hosszú távon is számíthatunk rá, hogy a fogyasztóvédelemmel és tudatos fogyasztói magatartással tágabb értelemben is foglalkozó írások, műsorok rendre megjelennek a diákújságokban, diákrádiókban. A DUE Tallózó ma is a diákújságok szerkesztősegeinek katalizátora. Benne megjelenni szakmai siker, presztízs az ifjú újságírók számára, hiszen a magazin a legjobb diákírást mutatja be a széles közönségnek. A fogyasztóvédelmi témának a DUE Tallózóban és a DUE Rádióban való hangsúlyos, 7 hónapon át tartó megjelenése fókuszálta a diáksajtósok figyelmét a fogyasztóvédelem fontosságára. A pályázat és a szakmai előadás rávilágított, hogy hogyan lehet a fogyasztóvédelem témáját érdekesen, „fogyaszthatóan” tálalni a legkritikusabb közönség, a fiatalok felé. A fiatalok és a projektben részt vevő patronáló tanárok olyan szakismeretekkel gazdagodtak már eddig is, melyet később is gyümölcsöztetni tudnak.

- 2. Sorolja fel és mellékelten csatolja a Programmal (annak eredményeivel) összefüggésben született tanulmányokat, kiadványokat, publikációkat, előadásokat stb.! A Program végrehajtása mennyiben segítette a Programban résztvevők tudományos előmenetelét?**

Azok az újságírók, szerkesztők, akik részt vettek a „Fogyasztó védj magad” teljes munkájában, mindenképpen növelték szakmai sikereiket, szélesebb tájékozódást szereztek a fogyasztóvédelmi témában, szakszerűen tudnak más sajtó orgánumban is anyagokat készíteni a témával kapcsolatban. A projektben való részvételükkel bővítették szakmai portfóliójukat.

DUE Tallózó: április, május, június, szeptember, október, november, december lapszámban a „Fogyasztó védj magad” rovat

DUE Rádió: április, május, június, szeptember, október, november, december műsorokban magazinműsorok

Szakmai pályázat: 40 pályázat, három nyertes, több ezer olvasó

Szakmai előadás: Sajtófesztiválon 250 aktív résztvevő

- 3. Mutassa be, a Program megvalósítása mennyiben felel meg az eredeti munkatervnek (ütemezés, eredmények, esetleges eltérések indokai, különös tekintettel a támogatási szerződés módosítása nélkül végrehajtottakra)!**

A DUE Tallózó második számának és a DUE Rádió második adásának megjelenése, a következő részek anyagának összeállítása					X							
A rovat és a magazinműsor harmadik anyagának megjelenése						X						
A rovat és a magazinműsor negyedik részének előkészítése							X					
A rovat és a magazinműsor negyedik részének megjelenése és a következő részek előkészítése								X				
A szakmai pályázat elbírálása									X			
A rovat és a magazinműsor ötödik részének megjelenése és a következő részek előkészítése										X		
A rovat és a magazinműsor hatodik részének megjelenése és a következő részek előkészítése											X	
A rovat és a magazinműsor hetedik részének megjelenése és a projekt lezárása												X
A szakmai pályázat eredményhirdetése és díjátadása, a nyertes munkák megjelenése a DUE weboldalon												X

Közreműködő személyek:

Szayly József
 Dr. Balázs Géza
 Varga G. Gábor
 Herczeg Zsolt
 Beke Dániel
 Zala Orsolya

MR alelnöke, a projekt szakmai felelőse
 ELTE nyelvész professzor, újságíró
 Vasárnapi Blikk, újságíró
 Info rádió felelős szerkesztője, újságíró
 Radió Cafe munkatársa, újságíró
 DUE Tallózó főszerkesztője, újságíró

4. Amennyiben rendelkezésre áll, csatolja a Program résztvevői / célcsoportja által készített értékelést!

Októberben készítettünk egy felmérést a hálózatunkba tartozó iskolák diákjai között a „Fogyasztó védj magad” rovat és magazinműsor fogadtatásáról. A megkérdezettek köre 200 középiskolás diák volt Budapestről és vidéki nagyvárosokból. A felmérés írásban, 5 kérdés megválaszolásával történt.

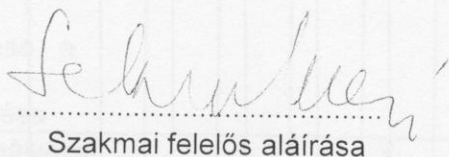
Kérdések:

1. Olvasod és/vagy hallgatod e rendszeresen a „Fogyasztó védj magad” sorozatot a DUE médiumaiban ?
2. Hasznosnak találtad e a témaválasztást ? Ha igen, miért ?
3. Tudtad e hasznosítani a sorozatban kapott információkat ?
4. A sorozat után tudatosabban vásárolsz e ?
5. A DUE Tallózóban és DUE Rádióban kapott információkat megosztottad e másokkal is ?

A válaszolók közül 174 diák követte folyamatosan figyelemmel a sorozatot, 21 fő csak egy-egy témát olvasott vagy hallgatott, 5 főt nem érdekelt a téma.

Az érdemi válaszolók közül mindenki jónak találta a témaválasztást, azért mert sok helyen gyerekként kezelve, hamis információkat kapnak a fogyasztói jogaikkal kapcsolatban a fiatalok. Ebből adódóan több mint 100 diák válaszolta, hogy tudta már hasznosítani a sorozatban olvasott szabályokat. Több mint 160 fő válaszolt „igen”-nel, hogy tudatosabb vásárló lett a sorozat hatására. 23 diák osztályfőnöki óra keretében osztotta meg a fogyasztóvédelmi tudásanyagot társaival, 34 diák pedig barátainak, társainak mesélt a témáról.

Kelt: 2007. Budapest, november 28.

Szakmai felelős aláírása

Kedvezményezett (képviselőjének cégszerű) aláírása

